

JE BIL TUDI PREŠEREN FAŠIST?

ALOJZ REBULA

Prešeren je bil pred marksizmom, pred lakanizmom, pred psihoanalizo: Prešeren je bil π v svetu vrednot.

Če je filozof Žižek imel za fanista arhitekta Plečnika, bi moral, če bi hotel biti dosleden, imeti za fanista tudi pesnika Prešerna.

Dovolj je spomniti samo na dve pesmi: „Slovo od mladosti“ in „V spomin Andreja Smoleta“, v katerih lahko vidimo izpoved pesnikove etike.

Resnica, ljubezen, bratoljubje, svoboda, pravica, domoljubje - same vrednote, danes izgnanke iz sveta nihilizma.

Kakšnega slovenskega kristjana je morda kdaj motilo kaj v Prešernu: recimo njegova svobodomiselnost, kakšen hegeljanski verz v njegovi poeziji, dovolj nedolžna bodica na Slovtka. Danes pa se slovenskemu kristjanu ni treba sklicevati na koncil, da lahko sprejme Prešerna v polni sprotnosti, bolj dovteten za bistvo njegovega sporočila. Prav tako se mu ni treba sklicevati na njegov - kar preveč deklarativno krščanski - Krst pri Savici, da se počuti pod istim vrednostnim nebom, pod katerim stoji sam.

Teže bi ga moral sprejeti, kdor je pod nebom „mrtvega Boga“.

Ga je slovenski komunizem sprejel?

V partizane so nekateri π s Prešernom v nahrbtniku, toda komunizem kot tak Prešerna iskreno ni mogel sprejeti. Zapisan prividu svetovne revolucije (na katero je „racionalni“ Josip Vidmar hrepeneče čakal pri svojih devetdesetih letih ...) za svoj ideal ni mogel imeti svetovnega miru njegove Zdravljice. Prav tako ni mogel, v svojem internacionalizmu zapisan perspektivi „izginotja narodov“, sprejeti njegovega brezmejnega domoljubja.

Laže je bilo pripeti Prešerna (in Cankarja in Kosovela ...) na zastavo partijske propagande in z njim celo poimenovati eno od partizanskih brigad, kakor Prešerna sprejeti v neokrnjenosti njegovega humanističnega sporočila.

Možno je bilo π kaj drugega: recimo predlagati njegov smrtni dan za slovenski narodni praznik, obenem pa nekaj let pozneje v reviji Sodobnost odobravati pokol deset tisoč mladih Slovencev, kakor je to storil isti Josip Vidmar.

Zato ni čudno, da se je pod prejšnjim režimom na tihem začela plaziti parola „Preveč je tega Prešerna“.

Kako ga ne bi bilo preveč za ateistično Partijo, ko pa je v svoji najslavnejši pesmi imenoval Boga, v drugi pesmi pa blagrovat človeka, ki „up sreče onkraj groba v prsih hrani“.

Kristjanu ni težko sprejeti, ljubiti in občudovati Prešerna.

(Družina)

Kardinal Ambrožič - 75-letnik

V četrtek, 27. januarja 2005, je torontski nadškof kardinal Alojzij Ambrožič praznoval 75. rojstni dan. Nadškof Ambrožič se je kot drugi od sedmih otrok rodil v vasi Gabrje v župniji Dobrova pri Ljubljani. Leta 1945 se je družina pridružila reki beguncev, ki se je pred komunističnim režimom umaknila na avstrijsko Koronko, leta 1948 pa so odšli v Toronto v Kanado. Tam je stopil v semeničke in je bil v mamika posvečen 4. junija 1955. Študij Svetega pisma je nadaljeval na Bibličnem inštitutu v Rimu in kasneje v Würzburgu v Nemčiji. Sveto pismo Nove zaveze je poučeval v Torontu. 26. marca 1976 je bil imenovan za pomožnega škofa, za škofa koadjutorja 22. maja

1986, torontski nadškof pa je postal 17. marca 1990. Papež Janez Pavel II. ga je 21. februarja 1998 imenoval za kardinala.

Ob tem jubileju so mu slovenski škofje izrekli iskrene čestitke in mu pri vodenju torontske nadškofije ter odgovornem poslanstvu v vesoljni Cerkvi zaželeli obilo Božjega blagoslova in Marijinega varstva. V vorčilu so zapisali, da je kljub geografski oddaljenosti kot zaveden Slovenec vedno ostal tesno povezan z matično domovino in Cerkvijo na Slovenskem.

Čestitkam ob življenjskem jubileju kardinalu Ambrožiču se pridružuje tudi Svobodna Slovenija, katere zvest naročnik in podpornik je že dolgo let.

NOVA SLOVENSKA POTA

Odkar so prišli na vlado pred dvema mesecema pomladne stranke in je propadla levičarska struja, se je marsikaj spremenilo v Sloveniji. Sicer je demokratična koalicija že bila na vladi takoj ob nastopu demokracije - DEMOS, a tedaj π niso imeli izkušenj, v samih strankah so bili nesporezumi, tako da so začeli takoj od začetka rušiti vlado in so uspeli pri tem. Vmes so pod Bajukom prišli π enkrat na vlado, a za malo čas in z majhno večino v parlamentu ter z veliko gonjo osebno proti Bajuku, tako da dosti niso mogli narediti.

Sedaj so pričeli z uspehom. Ljudje so se naveličali Ropove vlade in pripomniti moramo, da ni Kučan več predsednik, ki je vedno vodil zakulisne niti politike, ampak Drnovšek, ki je zelo zmeren in pragmatičen.

Na vladi so pač pomladne stranke, razen upokojencev, ki pa so dolgo pomisljale, ali naj pristopijo. Končno so se večinsko odločili za pristop. Uvideli so, da se jim bolj splača biti zraven, kot pa biti — kot v prejšnji vladi — samo nepomemben repek.

Ostane π Združena lista, ki pa se bo po naravnih zakonih vedno bolj manjšala. Drugih levih naslednikov pa ni. Tako imajo vladajoči pač več-

no in moč.

Razmere med Cerkvijo in državo postajajo čedalje bolj π . Na nadškofovo umestitev je prišel v cerkev dr. Drnovšek, medtem ko Kučana nikoli ni bilo videti v cerkvi. Nadškof Uran mu je takoj vrnil obisk. Zgleda, da se bodo zadeve evropsko uredile.

Urejajo se tudi zadeve z izseljenci. Vodja Urada za Slovence po svetu je bivši poslanec Pukrič, ki je naredil dober vtis ob svojem obisku v Argentini.

Najbolj priljubljeni politiki po časopisih postajajo drugi, demokratično nastrojeni politiki, ne samo levičarji kot prej.

Slovenija je pričela resno delovati v Evropski skupnosti. Prof. Peterle je postal z veliko večino evro poslanec ter ima dobre zveze. Tudi je Slovenija med prvimi potrdila evropsko ustavo. Bivši pristave Jugoslavije, kot je bil zunanji minister Vajgel, je zamenjal bolj demokratičen minister.

Poseben odstavek zaslužijo problemi s Hrvatko. Prejšnja hrvatska vlada je večkrat zelo brezobzirno in surovo pokazala svoj negativen odnos do Slovenije, pa tudi do Italije. Sedanja vlada poskusa iti nazaj, kolikor more, seveda zaradi javnega mnenja

Zasedanje vlade

ne more toliko. Slovenija miri javnost, da se bodo zadeve umirile, seveda pa to traja. Na Hrvatkem objavljajo časopisi evropske vesti, kjer svetuje Hrvatki, da bo morala zaradi svojega vstopa v EZ marsikje pogoltniti kako neprijetnost in se potegniti nazaj, tako glede Slovenije kot Italije in Jadrana.

Na vsak način je nova vlada zagrabila svoje delo z resnim namenom, seveda pa tečejo zadeve počasi. Po 15 letih levičarskih nagajanj lahko postaja Slovenija normalna evropska država. Seveda ni π vseh problemov konec, a na tako ostrino kot včasih pod Kučanom ne bo več prišlo.

TD

Srbska revolucionarnost, slovenski konservatizem

Srbska skupščina je 21. decembra izglasovala spremembe zakona o pravicah borcev, vojaških invalidov in njihovih družinskih članov, na podlagi katerega bodo pripadniki četniškega gibanja generala Draža Mihailoviča izenačeni s pripadniki tako imenovanega narodnoosvobodilnega gibanja, vsaj kar zadeva prejemke in druge ugodnosti iz naslova sodelovanja v drugi svetovni vojni od 17. aprila 1941 do 15. maja 1945. Da je bila razprava π bolj mučna, je brez lastne krivde poskrbel podpredsednik skupščine, vnuk znamenitega generala Vojislav Mihailovič, ki je moral tri dni poslušati popolnoma nasprotujoče se lekcije o vlogi svojega dedka v drugi svetovni vojni.

Kot poroča Slovenska tiskovna agencija (STA) je spremembe zakona predlagala ena od članic vladajoče zveze, Srbsko gibanje za prenovo (SPO), na čelu katerega je zunanji minister Srbije in Črne gore Vuk Drašković.

Za predlog SPO so glasovali tako radikali Vojislava Šerbića (SRS) kot demokrati iz vrst DS srbskega predsednika Borisa Tadića in DSS premiera Vojislava Koštunice ter G17 plus, na čelu katere je podpredsednik vlade Miroljuba Labusa.

Proti izenačitvi četnikov s partizani so bili le poslanci iz vrst socialistov Slobodana Milomevića (SPS) in Socialdemokratske stranke Nebojša Čovića, ki so med večdnevno skupščinsko razpravo zaman poskušali dokazati, da naj bi Mihailovičevi vojniki med vojno pravzaprav sodelovali z okupatorjem in se borili proti partizanom.

Glasovalni izid je bil: 174 poslancev je glasovalo za, 24 jih je bilo proti, π rje pa so se vzdržali. Izid glasovanja je skupščina pozdravila z gromkim ploskanjem.

Spremenjeni zakon predvideva za četnike tudi uvedbo spomenice 1941, do kakršne so bili do zdaj upravičeni le partizani. Četniška spomenica se seveda ne bo imenovala partizanska, ampak ravnogorska, po Ravnih gori v osrednji Srbiji, kjer se je pretežni del vojne skrival poveljnik četnikov Draža Mihailovič v pričakovanju invazije zaveznikov sil, ki bi se jim pridružil. Invazije vse do konca vojne ni bilo, Mihailoviča pa so po prevzemu oblasti ujeli parti-

zani in obsodili na smrt zaradi sodelovanja z okupatorjem.

Seveda so se „borci“ začeli pritoževati. Srbska zveza borcev je pisala predsedniku skupščine Predragu Markoviču in zagrozila z „radikalnimi protesti“, ker naj bi po tem zakonu, na podlagi katerega bo - kot so zadržili — bila „Srbija prva država v Evropi, ki je rehabilitirala sodelavce okupatorja in tiste, ki so korakali skupaj s hitlerjevskimi hordami“. Borčevska zveza trdi, da je doslej prejela že več kot 20.000 protestnih pisem, v primeru sprejetja zakona pa se bodo obrnili na ustavno sodišče Srbije in mednarodno organizacijo veteranov zaveznikov sil iz 2. svetovne vojne. Ogorčeni srbski narodni heroji pričakujejo, da bo predsednik Srbije Boris Tadić onemogočil uveljavitev zakona oziroma, da ga ne bo podpisal, ker naj bi π za „napad na zgodovino, ki lahko izzove novo nestabilnost v državi“.

Mediji v Srbiji so bili previdno tiho, le nekdanja opozicijska, a π vedno neodvisna zasebna tiskovna agencija Beta je zbirala odzive. Med drugim je poročala, da je predsednik Zveze borcev Slovenije Janez Stanovnik ocenil kot „odločitev brez precedensa“ med jugoslovanskimi narodi. Stanovnik je π obžaloval, da tendenca spreminjanja zgodovine po 60 letih ni prisotna le v Srbiji, temveč tudi drugod po nekdanjih jugoslovanskih republikah, tudi Sloveniji.

Ta zakon je v Srbiji med prvimi pozdravil „prestolonaslednik“, princ Aleksander Karadjordjevič. Iz π taba predlagatelja, Draškovičeve SPO, pa so sporočili, da je sprejetje zakona „velik dan za zgodovino“, saj je končno prišlo do izenačitve pripadnikov „dveh protifašističnih gibanj v 2. svetovni vojni“.

V Črni gori si nadejajo, da bo tudi pri njih prišlo do spremembe in izenačitve četniškega in partizanskega gibanja. Poslanec črnogorske skupščine iz vrst SNS Novica Stanić je zatrdil, da pomeni sprejetje srbskega zakona „konec 2. svetovne vojne“.

Kaže, da se v Sloveniji veliko govori o popravu krivic, a se v Srbiji zanje veliko več naredi.

GLEJ...

RAZGOVOR Z LOJZETOM PETERLETOM	2	MLADCI IN DIJAKI SO TABORILI	3
ŽIVLJENJE IN TEŽAVE ROŽMANOVEGA DOMA	3	NAŠE UČITELJICE NA SEMINARJU V SLOVENIJI	4

LOJZE PETERLE

„DRŽIMO SE!“

Bil je predsednik prve demokratične vlade v povojni Sloveniji. Vodil je osamosvojitveno vojno, bil zunanji minister in poslanec v Državnem zboru. Že četrty se mudi v Argentini, sedaj kot poslanec v evropskem parlamentu. To pot je njegov obisk povezan tudi z Evropsko zvezo in bo poleg Bariloeh in Buenos Airesa obiskal tudi Rosario in Salto. **Profesor Lojze Peterle** bo imel več nastopov na najvišji ravni, kjer bo politikom, advokatom in guvernerjem razlagal pomen evropske ustavne pogodbe, pri kateri je sodeloval v predsedstvu konvencije. A prišel je tudi zaradi slovenskih interesov.

„Ena glavnih točk mojega sedanjega obiska je pripraviti pogoje za letalsko ploščo pod Andi za slovenske pilote. Jaz sem predsednik aerokluba v Lescah in bi rad, da bi letos v pozni jeseni prišli naši piloti in bi tukaj poskusili leteti v andskem prostoru, ki je v marsičem poseben. S kakim aeroklubom bi vzpostavili partnerske odnose, da bi prišli sem dol in začeli neke vrste zračni most, ki bi tudi Slovincem v Bariloehah lahko pomenil neko podporo njihovim gospodarskim prizadevanjem.

Po volitvah v Sloveniji se je položaj bistveno spremenil. Kaj to pomeni in kam kaže pot?

Sprememba je zelo pomembna. Oblast strank komunističnega porekla z LDS na čelu je trajala dvanajst let, s polletno izjemo Bajukove vlade leta 2000. V tem času se je zgodilo in utrdilo marsikaj, kar bo treba sedaj spremeniti. Nova vlada kaže jasno voljo da te zadeve spremeni, da se sooči s problemi, ki jih je pustila prejšnja vlada. Teh ni malo, začeti s javnimi financami, z zavrtim malim in srednjim podjetništvom in obrtjo. Treba se bo spoprijeti s problemi socialnih blagajn. Tudi na področju polstva je treba marsikaj storiti. Skratka, to vlado čaka zelo trd mandat.

Kako gledate na njene prve korake?

Teško je presojati kvaliteto vlade po samih dejanjih, ker marsikateri ministri ne vedno urejajo sama ministrstva. Tudi je bilo nekaj reorganizacij zaradi novega zakona o vladi in glavno vlogo pride. Za nami sta komaj dva meseca nove vlade in bistveno je to, da je popularnost vlade v javnosti zelo visoka. Jaz upam, da bodo potem tudi dejanja, ki jih bo vlada opravila, ohranjala to popularnost. Zanimivo je to, da ljudje vedo, da bodo tudi nepopularni ukrepi, ker je levica zelo širokogrudno delala z denarjem, se močno zadolževala, plasilala denar tako, da so se povečale regionalne razlike v razvivosti. Ljudje računajo, da bo ta vlada bolj pravična, da bo poskrbela za enakomerni razvoj v Sloveniji, da bo bolj pozorna do tistih, ki imajo manj, da bo omogočila v gospodarstvu nov razmah, da bo odprla znanost in tako najprej.

Tako časopisje kot tudi gospodarstvo ima ne v rokah preživeli režim. Kako bo s tem?

Ko me je pred dnevi nekdanji nemški kancler Köhl vprašal, kako je z močjo starih političnih sil, sem mu odgovoril z rezultatom raziskave, ki

so jo pred časom naredili sociologi. Ugotovili so, da se je 80 procentov starih elit ohranilo na pozicijah. Ta preobrazba bo pri nas ne trajala in dvanajst let je poteklo v smislu utrjevanja pozicij bivše oblasti, ki je nadaljevala svojo aktivno pot. Pri nas gospodarska struktura ne ustreza politični strukturi. V pomladni koaliciji imamo polovico glasov v parlamentu, ne nadziramo pa polovice slovenskega gospodarstva, niti ne polovice slovenskih medijev. V normalnih demokracijah je to drugače. Nova vlada je obljubila, da bo skrbela prispevat k pluralizaciji medijev in sedaj čakamo, da bo do tega prišlo. Jaz mislim, da je to nujno ker slika je taka, da je vprašanje upravičeno.

Bi lahko opisali ugodnosti, ki jih ima za Slovenijo integracija v Evropsko zvezo?

Prednosti naše vključitve v Evropsko zvezo najlažje vidimo, če se spomnimo, kaj se nam je dogajalo v preteklosti. Samo če pogledamo prejšnje stoletje, ko je Italija dobila v dar tretjino Slovenije; ko so nas trije okupatorji delili, ko smo bili potem del nekega komunističnega imperija, itd. Nikoli se pravzaprav nismo mogli resnično demokratično in suvereno odločiti s kom in kako bomo živeli. To smo imeli prvič priložnost v letih 1990/91, ko smo se lahko v svobodi in miru odločili. Tisto, kar je najbolj pomembno za nas, ne vidim ne v žepu ne na krožniku. Svobodo začnemo ceniti takrat, ko je nimamo ko imamo lahko polne žepa, pa ti nič ne pomagajo, če nisi svoboden. Jaz mislim, da se Slovinci tega zavedajo. Evropska zveza je resna različnost tako, da je postavila v središče spopovanje do drugega, do drugačnega. Z gospodarskega vidika pa se nam je sedaj odprl 450 milijonski trg brez ovir, kjer lahko naša podjetja veliko lažje prodajajo kot so prej. Slovenija je sedaj bolj pozicionirana, deželni riziko je manjši, investiranje vidijo tujci v novem okviru. Vprašanje varnosti je tudi treba posebej omeniti. Proti modernim nevarnostim se ena sama država težko brani. Marsikaj je treba urejati skupaj na višji ravni in Evropa je tudi za to naša rešitev. Mladina ima povsem drugačne možnosti za študij kakor nekoč.

Kaj pa nevarnosti Evrope?

Marsikdo se je bal, kako bodo tujci pokupovali našo zemljo. Jaz nimam natančnih podatkov, kako to poteka. Nekateri svarijo pred kakimi spekulativnimi nakupi, zlasti na mejnem področju. Glede tega je nekaj varovalk in država mora biti na take stvari pozorna. Drugače pa bi jaz rekel, tako kot za slovensko gospodarstvo: izkoristimo kar se nam bo ponudilo in bodimo pozorni na tisto,

kar bi bilo lahko škodljivega. Jaz ne morem videti Bruslja kot novega Beograda. Vprašanje jezika, ki pa je seveda zelo pomembno, ni odprto v Bruslju. Tam je naš jezik enakopraven. Vprašanje zavesti ostaja doma: kako je postavljena naša plošč, kaj se tam mladina uči, kako so stvari na univerzi zastavljene, kako so v medijih zastavljene. Bruselj ni problem. Z Brusljem smo se zmenili kot suverena in enakopravna država. V Bruslju je lepo biti Slovenec in slovenčina je enakopraven jezik, eden od uradnih jezikov Evropske zveze. Tega ni bilo nikoli.

Osebnostno menim, da doslej slovenska država ne ni našla pravega pristopa k vprašanju izseljenstva, do Slovencev po svetu. Bo z novo vlado možno iskreno in skupno iskati rešitev temu problemu?

Predpostavljam, da ima ta vlada tukaj drugačen pogled in upam da bo poiskala tudi drugačne možnosti. Zame je nezaslišano da takrat, ko so Slovinci v Argentini, ob finančnem zlomu pred nekaj leti ne enkrat izgubili to, kar so prideli, da se takrat po velikih besedah pravzaprav ni nič zgodilo. Kdor se je osebno potrudil, je morda kaj dosegel glede vrnitve v Slovenijo. Jaz sem velik pristaš tega, kar Marko Kremžar imenuje univerzalno slovenstvo. Sedaj, ko so meje postale relativne, imamo čisto nove in bolj sproščene možnosti, da kot narod zaživimo skupaj, da se dogovorimo za skupne imenovalce. Ne sme se odnos do Slovencev po svetu določati z ozirom na trenutno vlado: če so eni je denar, so obiski, je pozornost, če so drugi je pa tega manj. Jaz ne želim, da bi imeli ne naprej bolj prave in bolj sumljive Slovence. Mislim, da morajo biti ti časi dokončno za nami. Mi vidimo koliko ustvarjalnosti je med Slovinci po svetu in bi res lahko zaživel novo kvaliteto slovenske medsebojnosti. In tukaj mislim, da bo čedalje bolj delovala kakovost in inovativnost. Ne mislim samo na kakšno ožja področja. Mislim tudi na ekonomijo.

Kakšne možnosti pa vidite za pospešene trgovske izmenjave med Slovenijo in Argentino?

Izredno sem vesel, da Slovincem vendar uspeva vzbujati doma in tukaj večjo zavest, da so možnosti neizkoriščene, da jih je veliko in da je Slovenija z vstopom v Evropsko zvezo pridobila na privlačnosti. Pa ne mislim samo na pristanišče Koper. Slovinci lahko na celem južnem kontinentu pomagajo, da pride do novih blagovnih tokov, da pride tudi do določenih pocenitev zaradi direktnih tokov, ne preko raznih posrednikov. Jaz sem se zelo razveselil, ko je Tine Vivod s svojimi zvezami poskrbel za prvo ladjo limon, ki je prišla naravnost v Slovenijo. Prihajam tudi z nekaterimi pobudami za sodelovanje med podjetji. Tudi sodelovanje na portnem področju, kar sem prej omenil, bi lahko imelo komercialne posledice. Ugotovil sem, da naš proizvajalec ultralahkih letal iz Ajdovščine ne ničesar ne prodaja v Argentino. Če prodaja v Avstralijo, v Južno Afriko, na Taiwan, v Ameriko, zakaj ne bi prodajali tudi tukaj? Krka je bila uspešna, kamorkoli je šla. Zakaj ne bi bila uspešna tudi tukaj? Zakaj njena dobra zdravila ne bi zastopal Slovenec? Skratka, jaz vidim neizkoriščene možnosti in tukaj bi si želel tudi močne gospodarske dimenzije diplomatskega dela. Spravljem se, zakaj ne bi angažirali tukajšnjih sil, ki lahko veliko bolj in takoj prispevajo k napredku, kakor pa če bi zaposlovali ekonomske svetnike iz Slovenije.

Bi dodali ne kakšno zaključno idejo?

Pravzaprav le poziv: držimo se!

Pogovarjal se je Tone Mizerit

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Trije tedni so pretekli od našega zadnjega opisa argentinskega položaja. Da se je v tem času kaj malo spremenilo potrjuje dejstvo, da so v središču pozornosti ne vedno iste zadeve.

Širok problem. V osredju vseh današnjih skrbi argentinske vlade je gotovo problem zunanje dolga. Država je objavila svojo ponudbo, da zamenja bone v defaultu za nove, za katere pa bodo lastniki dobili znatno manj, kakor pa bi jim pripadalo po originalnem letju. Člani vladne ekipe potujejo po vseh državah, kjer se nahajajo lastniki starih bonov, razlagajo in ponujajo, vendar je odziv zaenkrat slab in končni izid dvomljiv. Teško je pisati o tej zadevi, ker vsaka stran ima svoj prav. Zunanji dolg ni samo argentinski problem, temveč se z njim soočajo številne države na svetu. V argentinskem primeru je ponujena zamenjava skoraj polovica celotnega zunanje dolga, skupaj kar 81.000 milijonov dolarjev.

Važni procenti. Da bo ponudba vsaj delno uspela, mora nove bone sprejeti določen procent lastnikov. Ti procenti so po mednarodnih standardih visoki. Pod 60% se lahko smatra za poraz. Vlada stvarno računa, da se bo te možnosti za ureditev razmerja poslužilo od 65 do 75 odstotkov, s čimer bi smatrali, da je akcija uspela. Začetek je bil seveda najbolj uspešen doma, v sami Argentini, kjer se nahajajo 37% bonov. V Združenih ameriških državah je 33% dolga, v Italiji 16%, ostalih 14% pa imajo po drugih krajih. Najbolj težak je italijanski problem, kjer so boni večinoma v rokah malih varčevalcev, ki so po nasvetih bank (ki so se hotele bonov znebiti) vložili denar misleč na varno in zelo donosno opcijo. Z Italijo je zadnje čase prav zaradi tega problema prišlo celo do diplomatskih zapletov. Vsekakor, doslej se je po vladnih računih ponudbe poslužilo okoli 30% upnikov, kar je za začetek ne kar dobro. Vendar vprašanje ostaja odprto in bo ostalo vse do konca roka, ki ga je vlada postavila v ponudbi.

Goreče mesto. Ko je ob koncu lanskega leta pogorel plesni lokal Republika Cromañón in je nesreča zahtevala 192 smrtnih žrtev, je požar močno prizadel tudi ugled vodja mestne vlade. Od tedaj je Anibal Ibarra postal tarča vsevrstnih napadov opozicije in sorodnikov mrtvih, ki so že večkrat priredili javne protestne pohode. Interpelacija v mestnem parlamentu se je končala sredi prerekanja, v katerem je bilo manj odgovorov kot pa vprašanj. Ibarri očitajo, da v skoraj šestih letih vladanja ni storil

ničesar, da bi odpravil zakoreninjeno korupcijo, ki je bila končno kriva okoličin, ki so pripeljale do nesreče. Enostavno zahtevajo njegov odstop.

Sedaj bomo volili. Kot utopljenec se je Ibarra odprjel ne zadnje bilke: predlagal je referendum, s katerim lahko prebivalci mesta izglasujejo njegov odstop. Izgovarja se pravzaprav, da hoče izpeljati temeljito potrebno reformo, za kar pa mora imeti ljudsko podporo. Sedaj bo vsa mestna vlada, namesto da bi delala za prihodnost, zbirala potrebni pol milijona podpisov. Celotna poteza pa ima ne eno skrito past. Da je „župan“ prisiljen odstopiti, mora proti njemu glasovati več kot polovica vpisanih volivcev. Ker pa običajno voli komaj 70% vpisanih je lahko razvidno, da take številke ne bo mogoče doseči. Čeprav je bil kot član Velike fronte Ibarra vedno nezaupljiv do peronizma, se sedaj naslanja nanj in na Kirchnerja, kateremu je mnogo do tega, da kriza ne bi odplavila Ibarre, na katerega je računal za svoj „transverzalni“ projekt.

Provincijska vojna. Volilni interesi so tudi vzrok, da je zagorela politična vojna v provinci Buenos Aires. Guverner Solá je končno vložil svoj veto na celoten proračunski zakon in vojna se je razbesnela. Ker v volilnem letu kaj takega nikomur ne koristi, je zvezna vlada prosila ob strani, naj vendar, za božjo voljo, pridejo do kakšnega sporazuma. Resnica pa je, da je proračun v veliki meri le izgovor za politične spopade, ko gre za usodo vodstva stranke v provinci in odločanje o kandidatnih listah na parlamentarnih volitvah letnega leta. Duhalde je sicer takoj pristal na poizkus pomiritve in tako dejansko prisilil, da Solá tudi ne more zavrniti ponudbe pogajanj. A vse to ne bo pripeljalo miru, kvečjemu začasno premirje. Vojna pa bo znova zagorela, ko bo eden ali drugi čutil, da so njegovi interesi preveč ogroženi. Vzrokov pa bo vedno dovolj.

Znova popolni. Te dni je prisegla in nastopila kot članica vrhovnega sodišča dra. Carmen Argibay. Od samega nastopa predsednika Kirchnerja, ki je takoj pričel izvajati ofenzivo na vrhovno sodišče, je ta najvišji sodni organ končno zopet v polni zasedbi. S tem so seveda odpadle vse domneve, da bo vlada zmanjšala število članov. Nekateri opozicijski opazovalci pa ugotavljajo, da so stvari spet tako kot so bile. Vlada ima svojo „avtomatično večino“, le da ni „menemistična“, temveč „kircheristična“. Tako se pri tej zgodovini.

SLOVENCİ V ARGENTINI

ROŽMANOV DOM

„Delamo za dobrobit naših stanovalcev!“

Življenje in usoda odpirajo poti, da se mora človek ustaviti pred neznanim ovinkom. Tako se je tudi zgodilo našim starim ali starim starim, ko so se sredi 20. stoletja znašli pred križnicem, ki jim je obrnil list zgodovinske knjige. Začeli novo poglavje na tujih tleh. Ta nova, južna pot jih je pripeljala daleč tja, kjer se zemljevid sveta skoraj konča. Argentina je širokogrudno odprla roke in jih sprejela. Sedaj že tretja generacija pravi, da je tukaj doma. A v mirini krutega vlemesta najdemo slovenske vrtove, kjer je vsak slovenski potomec tudi „doma“. Tam, kjer vonj po nageljnu, rožmarinu in roženkravtu vabi naprej in te omamlja dušo. Za ta dar, za slovenske domove po okrajih, kjer se te vedno goji slovenska kultura, moramo biti hvaležni našim prednikom, kateri so polagali kamen za kamnom; in tudi potomcem, ki dandanes utrjujejo temelje z nesebičnim, vsakdanjim tihim delom.

Med ustanove, ki oblikujejo skupnost v Argentini, štejejo tudi slovensko zavetišče. Že 36 let nudi streho in oskrbo vsakemu Slovincu, ki zaradi ostarelosti ali osamljenosti potrebuje pomoč. Gospod Peter Čarman, predsednik zavetišča, že 20 let skrbi za dom in njihove prebivalce. V zgodnjem, toplim poletnem jutru je čakal v majhni pisarni, da nam v pogovoru odkrije svet Rožmanovega doma.

Kdaj in kako se je ustanovil Rožmanov dom?

Od ustanovitve je poteklo že 36 let. Z organizacijo sta pričela Jože Žerovnik in Jože Jenko. Nadaljevali smo z zbiranjem denarja, ljudje so dobrosrčno pomagali, in tako smo kupili zemljišče s hišico in pričeli z dozidavo. Bile so težave, a smo jih premostili. Prvotno je bil dom namenjen domobrancem, predvsem pohabljenim. V začetku so veliko pomagali ljudje iz Severne Amerike in Kanade. Bila je dobra žetev, če smo prihranili toliko denarja, da smo lahko

Predsednik Peter Čarman

prebelili, zgradili pralnico in zamenjali cevi za toplo vodo. Kateri je namen zavetišča? Mi delamo za dobrobit naših stanovalcev. Vsi nas potrebujejo, mi pa pomagamo kolikor se da. Tukaj je našo do sedaj zatočišče že nad 85 oseb in večina tukaj končala svojo življenjsko dobo.

Koliko oseb stanuje v domu?

Danes imamo 9 stanovalcev. Vsak ima svojo sobo s kopalnico. Sobo opremijo s pohištvo, ki ga pripeljejo s seboj; če pa kaj manjka jim poskrbimo. Navadno pripeljejo televizijo, hladilnik, kakšno omaro, knjige, nekateri celo posteljo. Na razpolago imajo kuhinjo, da si lahko pripravijo čaj ali kavo, za hrano pa poskrbimo mi, saj vedno trdim, da je boljše če en krožnik ostane, kot pa da ena žlica manjka.

Kako vzdržujete dom?

Vsakemu stanovalcu računamo najemnino, ki pa ne zadostuje za vzdrževanje doma. V začetku je ogromno pomagal doktor Starc. Pripeljal nam je nove stanovalce in jim poskrbel obleke in celo osebno pomagal kopati. Tudi gospod Škerbec je veliko skrbel za zavetišče, svoj čas je organiziral mesečne nabirke med matami. Sedaj shajamo s pomočjo posameznikov, veliko je dobrotnikov a vedno nam primanjkuje. Nekaj podpore smo prejeli tudi iz Slovenije. Zelo nas je prizadela tožba, katero smo hvala Bogu prestali. Stroški in dolgovi se večajo. Potrebujemo vso morebitno pomoč. Vsak prispevek pomaga, da preživimo dan.

Koliko oseb je zaposlenih v domu?

Samo dve. Kuharica in Lidija, ki je kot bolničarka, služkinja, prijateljica, celo družba za klepet vsakemu stanovalcu. Ona skrbi za vse, nam je v veliko pomoč. Če slučajno kakšnega izmed stanovalcev internirajo, ga obiskuje in poskrbi za vse.

Kako skrbite za zdravje stanovalcev?

Dobili smo slovensko bolničarko, ki pride dvakrat na teden. Ostale dni skrbi Lidija. Vsi imajo socialno oskrbo PAMI a posebej plačamo prvo pomoč MANO, ki so zelo resni in skrbni. Pridejo ko jih pokličejo, nudijo svojo pomoč, ki se potrebuje, injekcije, vse kar si lahko predstavljate, tudi poskrbijo prevoz v bolnišnico, če je potrebno. Vse potrebno za prvo pomoč darujejo rojaki, pokojna ga. Ljuba Lipuček pa je preskrbela brezplačno celo ortopedijske postelje.

Delo je vsakokrat večje in težave se kopičijo a pomoč, skrb in naklonjenost, ki ga Rožmanovo zavetišče nudi svojim stanovalcem so neizmerno. Naj se odgovornost do naših starih ne opusti. Tudi tvoja pomoč je dobrodošla. Vsakemu dobrotniku Bog plačaj!

KA

SAN JUSTO

S prijatelji v naravo!

Bog nam je 12. decembra 2004 podaril prelepo sončno vreme, idealno za otvoritev nove poletne sezone. Po dolgem, napornem, zahtevnem in tudi uspešnem letu smo pridi na prelepo, z zelenjem in cvetjem poračeno domačijo, da se znova srečamo s prijatelji.

Pripravljeno je bilo vse, da se na letovišču počutimo varni, sproščeni, veseli in že v naprej željni preživetih prijateljskih poletij.

Ob 13. uri smo se člani

božjo roko bolj varni.

V prijatni senci mogočnih dreves, ki nam že dolgo vrsto let nudijo svojo razkožje in zelenje, so bile pripravljene belo pognjene mize. Iz „quincha“ pa nas je vablil vonj pečenega mesa kar hitro povabil na kosilo. Pridni in neutrudni člani odbora so nam prijatno postregli in nam je hrana odlično teknila.

Vse navzoče je potem toplo pozdravil predsednik naše domačije Toni Oblak, in nam zaželel prijatno in

in prijatelji zbrali pred kapelico naše Marije Pomagaj, da z božjo pomočjo in pod njenim varstvom pričnemo letošnje kopanje. Najprej smo jo s petjem angelovega čenčenja pozdravili in se ji priporočili. Z minuto molka smo se spomnili pokojnih članov in molili za njihove duše. Naš dušni pastir, g. Toni Bidovec, je potem vse navzoče pozdravil ter blagoslovil vodo, s katero je potem tudi „požegnal“ bazen in vso domačijo, da bomo pod

veselo poletje. Po sladkosti, ob kavi in domačem pecivu smo kar nekaj časa klepetali. Mlajši in ljubitelji vode pa smo se pohladili, ko smo veseli lahko spet poskakali v bazen.

Popoldne je minilo v pogovorih, igranju odbojke, nogometni igri in ob mateju, tako da se je dan že nagibal koncu, in smo kar težko odhajali spet domov, saj smo se res dobro imeli in počutili sproščene v tem idiličnem kraju.

Marija

Mladčevsko taborjenje

Mladci in mladenke iz San Justa smo se odločili, da bi pripravili zaključno taborjenje. Med letom 2004 smo zbirali članarino ter z njo plačali vse stroške.

Zbrali smo se v petek zgodaj zjutraj pred domom, da se odpeljemo na našo domačijo, kraj, ki smo si ga izbrali za taborjenje.

Ko smo pridi tja smo bili vsi navdušeni, pa tudi razgreti, zato smo se ohladili v bazenu. Potem so nas voditelji razdelili na tri skupine. Te skupine so imele na skrbi različne dejavnosti: zabavo, pripravo ter pospravo prostora pred in po jedi, itd.

Ko smo postavljali šotore smo si med seboj pomagali in tako prej končali, da smo lahko čim prej šli ponovno v bazen.

Popoldan smo se igrali različne igre, ki so jih pripravili voditelji.

Ko je sonce zaplo smo začeli pripravljati kres za večer. Ob kresu je morala vsaka skupina pokazati svojo točko, katera je morala biti po vsebini povezana s imenom skupine. Za konec so fantje in dekleta drugega letnika podali ključ prvemu letniku.

Po kresu je večina odšla v šotore, ostali so pa ob kresu peli, se pogovarjali, ali pa poslušali voditelje, ki so pripovedovali grozljive povesti. Ko je večina že spala so si tudi voditelji privoščili svoj počitek.

Naslednje jutro smo morali vstati zgodaj. Nebo je bilo oblačno, a to ni bil vzrok, da bi taborjenje prekinili. Nadaljevali smo z različnimi delovanji. Pozno smo se zavedali, da se bliža konec in da je bilo treba domov.

V nas pa je vstal zelo lep spomin. Zato se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam pripravili to lepo taborjenje, posebno Andrejki Puntar, Veroniki Kržimnik, Matjažu Štrublju in Matjažu Marušiču ter naši voditeljici Emi Urbančič Marušič in vsem tistim, ki so jim pomagali. Hvala za to lepo doživetje.

Mladci in mladenke iz San Justa

Taborjenje četrtega letnika

V ponedeljek 27. decembra smo se dijaki četrtega letnika Srednjeposelskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka odpravili na taborjenje. Nekateri so bili zadržani in niso mogli priti, a večji del se nas je zbral z namenom, da bi se bolje spoznali in povežali, ter se tako pripravili na potovanje v Slovenijo.

Na dan odhoda smo se zbrali zgodaj zjutraj na Pristavi v Castelarju, od tam pa odšli z avtobusom v San Antonio de Areco, kjer bi taborili. Spremljali so nas župnik Franci Cukjati ter Kristjan in Marjan Vivod. Vožnjo na avtobusu smo lepo preživeli med petjem in raznimi šalami. Na mestu kjer smo izstopili nas je že čakal traktor. Nanj smo naložili prtljago, hrano in šotore, mi smo pa pet prehodili vseh pet kilometrov, do kraja namenjenega za tabor. Ko smo prispeli, smo sredi hude vročine pričeli postavljati šotore in okoli njih kopati jarke, saj je bil napovedan dež.

Kmalu po kosilu smo poiskali bazen in se hiteli kopat. Vendar kljub vročini, nas je zaradi mrzle vode večina čez nekaj minut sedela ob robu in se raje pogovarjala. Marjan Vivod je potem organiziral majhno tekmovanje v odbojki. Razdelili smo se v dve

skupini in se igrali vse do večerje.

Po večerji smo določili straže. Ker ni bilo razpoloženja za nočne igre, smo posedli okrog kresa. Igrali smo na kitaro in prepevali razne pesmi, medtem ko smo si iz podajali mate. Ko smo se odpravili spat je nočna straža morala skrbeti za ogenj, da se niso približale divje živali, pa tudi za varnost.

Zadnja straža je speče zjutraj prebudila z originalnim ropotanjem („cacerolazo“), kar je marsikoga spravilo v slabo voljo. Kmalu po zajtrku nas je Kristjan Vivod zbral k skupni telovadbi. Po nekaj kratkih vajah smo se odpravili v bazen kjer smo preživeli dopoldan do kosila.

Sonce je neusmiljeno pripekalo, tako da smo znova hiteli v bazen, kjer smo se kopal, dokler nas niso poklicali k predavanju prof. Tineta Vivoda in dr. Miha Stariha, ki sta tudi prida med nas. Z njima smo se pogovarjali o mamilih in AIDS-u, ki sta važna problema dananjše družbe in ki grozita zlasti mladim.

Čas je hitro minil. Ker se je bližal večer, smo hiteli igrati „iskanje zaklada“. Za to se je letnik razdelil v dve skupini, ki sta tekmovali med seboj. Zaklad je bil skrit na težko

dostopnem drevesu, in edini način priti do njega je bil splezati na drevo po vrvi. Mnogo jih je poskusilo, vendar je končno uspelo Pavlu Mehletu, da je zaklad dosegel in s tem prabilil zmago svoji skupini. Zaklad je bila lepo okrogla čebula, srednje velik krompir in nekaj bombonov.

Ko se je stemnilo smo večerjali. Ob kresu smo si potem pripovedovali zgodbe o strahovih, dokler nas ni pričel zmagovati spanec. Ta večer so nočne straže opazile nekaj lisic, ki so se približale ognju. Proti jutru pa je rahel dež preprečil, da bi se ta dan igrali. Ko je za nekaj časa prenehalo deževati, smo pospravili šotore in odnesli nahrbtnike in torbe pod streho.

Po kosilu je prišel traktor, ki nas je skupaj s prtljago peljal po blatni poti do ceste, kjer nas je že čakal avtobus. Srečno smo prispeli na Pristavo, od koder so nas stari odpeljali domov.

RAST XXXIV

Major Barre umrl

V bolnici v Montrealu je 2. februarja umrl major Barre. Pred nekaj dnevi si je zlomil kolk.

Pokojni je s svojim ukrepanjem v maju 1945 rešil veliko slovenskih beguncev, da niso bili poslani „domov“ v smrt.

Kanadski Slovenci so ga večkrat povabili na svoje prireditve, tokrat pa so se pripravljali, da bi ga obiskali 22. februarja, ko bi izpolnil 99. rojstni dan.

Seminar za učiteljice in učitelje v Sloveniji

Tudi letos so Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravili program Seminarja za učitelje in učiteljice slovenščine in drugih predmetov v slovenščini iz Argentine in Avstralije. Udeležencev nas je 17, od teh petnajst iz Argentine, ena iz ZDA in ena iz Avstralije.

Seminar smo začeli v ponedeljek, 31. februarja. Nastanili so nas v Hotel Smogavc v Zrečah. Zreški župan nas je pozdravil, nam orisal značilnosti zreške občine in nam zaželel lepo počutje. Nato nam je dr. Zvone Žigon podrobno predstavil program seminarja. Po večerji nas je nagovorila ga. Dragica Motik, koordinatorica tega programa. Med socialno igro smo se vsi predstavili.

V torek, 1. februarja, so nas z avtobusom popeljali do Slovenskih Konjic v Osnovno šolo Podgoro. Čeprav je ravnatelj kuhala vročina, je vseeno želel biti v šoli, da nam jo je razkazal in se z nami pogovarjal. Šest učiteljev je hospitiralo pri pouku v vrtcu, ostali pa v Osnovni šoli Podgorje. Hospitalisti smo pri uri petja v četrtem razredu. Sprejel nas je harmonikar s poskočnico. Ga. Breda Slapnik je naučila otroke Koljurski valček v prekmurskem narečju. Razlagali so besedilo, povezovali ga z drugimi, že poznanimi pesmimi, spremljali z instrumenti... pa še in še. Čudovito je gospa pripravila to učno uro. Dosegla je cilj, ki si ga je zastavila.

Tudi v drugem razredu smo bili. Tam pa so nas sprejeli s prizorčkom in pesmijo o hudi mravlji. Z učiteljico, go. Majo Gomjak, so se otroci pogovarjali o značilnostih ljudskih pesmi. Na tablo je nalepila plakate, na katerih je nadomestila note z mlinčki. Te je risala v različnih vrstah, kot da bi bile note. Pod njimi pa je vpisala zloge vseh treh kitic pesmi Ob bistrem potoku je mlin. Naučila jih je tudi ples, ki spada zraven. Nazadnje pa so se otroci tudi oblekli v značilne noše.

Popoldne pa smo z gospo Mileno Blažič spoznavali primere uspešnega spodbujanja branja leposlovja v slovenščini. Celu ustvarjali smo haikuje, definicije, spreminjali besede v pesmih, iskali rime in podobno.

Na letališče Ezeiza pred odhodom

V sredo, 2. februarja, sta dva kolega hospitirala pri uri zemljepisa in zgodovine v Osnovni šoli, ostali pa smo v sejni dvorani hotela uživali ob bibarijah in rajalnih vajah z go. Urško Stritar.

Popoldne smo se pa z dr. Žigonom podali na Roglo. Z avtobusom smo dospeli do olimpijskega in smučarskega centra, na 1517 m nadmorske višine. Tam imajo sončni žarki blagodejne učinke. Snežne padavine pa so odele idilično pokrajino v pravljico preobleko. Vsi korajžni so se spustili po adrenalinskem sankaliju in kričali ob ovinkih. Potem smo pa občudovali snežno naravo med sprehodom z žičnico. Večerjali smo pri kmečkem turizmu v Gorenjem.

V četrtek smo imeli pedagoško delavnico z go. Dragico Breskvar. Spoznavali smo igrice za nastope.

V petek pa nam je ga. Mihaela Knez predstavila veliko vaj in iger, ki bi nam služile pri pouku. Vsak od nas je tudi pripravil načrt za učno uro. Pri pripravi teh pa nas je ga. Mihaela vodila in nam svetovala.

Danes (sobota, 5.; op. ur.) se pa odpravljamo v Zagreb. Hvaležni smo Ministrstvu za šolstvo in šport in Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki financirata ta seminar.

Udeleženci smo vsem zelo hvaležni, saj je seminar odlično pripravljen. Vse, kar nas učijo, nam bo zelo koristilo pri našem nadaljnjem delu v slovenski skupnosti.

Kristina Jereb Qualizza

ŽENA IN NJEN SVET

Slovenska žena v sliki in likovnem ustvarjanju (12)

Gospa Aleksa Ivanc Olivieri živi na Korziki.

V prvih letih po nastanku S.K.A., katere je članica, je sodelovala pri njeni skupinski razstavi „Slovenska Izseljenska Grafika“ leta 1954.

O njenem delu so pisali nam časopis in revije kot Glas in Meddobje, Svobodna Slovenija in Koledar-Zbornik Svobodne Slovenije. Tudi v knjigi „Slovenska Likovna Umetnost v Zamejstvu“ je bil članek o njenem delu. Vse te članke o takratnem njenem delu je napisal umetnostni zgodovinar Marjan Marolt in v Meddobju tudi Rafko Vodeb.

Gospa Aleksa Ivanc se je rodila v Ljubljani 11. avgusta 1916, kot tretja hči gospe Mariji roj. Kolar in Jakobu Ivanc. Po končanem šolanju v meščanski šoli v Šiški se je učila tekstilno oblikovanje v Kranju.

Zelo mlada se je zaposlila z risanjem tekstilnih vzorcev, najprej v tovarni Metka v Celju in potem v Mariboru. Ob začetku vojne leta 1941 se je vrnila v Ljubljano. Obiskovala je Gornjov večerni risarski tečaj, se učila pri Sternenu in risanje pri Jakcu.

Leta 1944 je izdelala dvojce izredno lepih predlogov za jaslice po srednjeveških freskah. Ti predlogi niso izšli; za prvem se je izgubila sled, drugi je ohranjen v ljubljanski škofijski knjižnici.

Po vojni je študirala eno leto v Beogradu pri profesorju Tabakoviču in nato v Ljubljani (Pengov, Stupica, Pregelj). Diplomirala je leta 1950 na likovni akademiji v Ljubljani in opravila specialko iz restavratorstva. Med reprodukcijami pomembnih slikarskih del naj omenim kopijo Jelovčeve Svine Družine ki je zdaj v brezjanski cerkvi. Za potujočo mednarodno razstavo jugoslovanskih fresk je kopirala gotske freske v Mačah - Prihod Sv. Treh Kraljev. S Slapernikom sta restavrirala stropne freske na Štatembergu.

Vmes je slikala v Halozah in leta 1951 pripravila v Ljubljani svojo prvo samostojno razstavo. Slike iz tistega obdobja nam mlado umetnico kažejo kot tiho občudovalko impresionističnega izročila in kot oblikovalko ekspresivnega, diskretno naglasnega sporočila.

Leta 1952 po obisku beneškega bienala je ostala v Italiji. Podala se je v Rim in se dve leti izpopolnjevala v slikarstvu in grafiki. Opremila je nekaj knjig (Vodeb, Beličič), ilustrirala zbornik Fide in poslikala kapelo v hiri sester na Farnesini. Od tam je tudi poslala svoja dela v Buenos Aires za grafično razstavo.

Iz Rima se je podala na Sardinijo. Zanj je bil zelo pomemben kratek čas ki ga je preživela na Sardiniji. Tam jo je prevzelo povsem novo okolje: pokrajina, luč, ljudje. Arhaične, stroge a mirne postave žensk v črnih rutah. Prvič se je poskušala izraziti čisto po svoje. Oblike so poenostavljene, prav tako barve: bela, črna, žgana siena, oker in modri odtenki.

Od leta 1954 do 1960 je živela v Parizu. V začetku ni mnogo slikala, ker se je borila za preživetje. Oprijela se je različnih del, da se je lahko preživela. Bil je težek čas, čas preizkušnje. Za to obdobje so značilna velika, temna platna v katerih se ponavlja figura, kubizem — abstrakcija. Nekaj teh podob je razstavila leta 1956 v galeriji Colin v Latinski četrti. André Chanson jih je dobro ocenil in mestna uprava ji je odkupila dve sliki. Ni bila zadovoljna s svojim delom, zgubila je smisel za barvo. Odločila se je za slikarsko potovanje v Provanso in Španijo. Sončne pokrajine so jo spodbudile, da je v svoje slike vnesla več barve in luči. Hrepenenje po še bolj intenzivni svetlobi je povzročilo da je našla iskat inspiracijo v neevropsko okolje v Afriko (1960-1964). Svetloba, ki je raztapljala oblike jo je na nepričakovani način vrnila

k studiju figure in pokrajine. S svetlimi formuliranimi podobami, kjer so poglavitni akter simboli palm in žena v tradicionalnih nošah je dala durka svojemu navdušenju nad odkrivanjem novega sveta.

Po krajšem potovanju v Pariz, kjer je imela zelo uspešno razstavo v Oranu, se je vrnila v Afriko in sicer v Maroko. Začel je nastajati zaokrožen in izjemno kakovosten opus, ki ga krona Berberski ciklus.

Leta 1964 se je vrnila v Pariz in imela več razstav: Pariz, Ženeva, Merze, Zürich. Z deli iz tega obdobja je sodelovala na skupinski razstavi slovenske umetnosti v New Yorku leta 1964 in v Washingtonu leta 1965.

Leta 1965 se je naselila na Korziki. Šla je za nekaj mesecev, ampak tam živi še danes, skoraj že 40 let. Spoznala je Pierra Olivierija in se z njim poročila. Postavila sta si dom, prelepo hišo iz granita. Slika izključno v ateljeju, brez risbe, čiste barve nanana v plasteh, da so slike kot kristali. „Prava inspiracija gre v globino duše“, pravi „iskati prvobitni skrivnostni vrec, ki nam daje moč, da občudujemo vsak trenutek, ki ga živimo“. Tako še sedaj, že krepko čez osemdeset, vsak dan znova z vsem žarom in močjo. Slikanja ni opustila. Pretežno bi ji bilo, pa tudi Pierre ji tega ni dovolil. Ljubezen do čopiča je prinesla že s seboj na svet in ko je pred tolikimi desetletji končala ljubljansko likovno akademijo, je bila njena usoda zapečaten. „Oddaljila sem se od sveta in hrupa, mirno in skromno nadaljujem s svojim delom“.

Leta 1996 ji je društvo S.V.S. organiziralo razstavo v Ljubljani, skupaj s zavodom Sv. Stanislava in inštitutom Studia Slovenica.

Najlepša hvala društvu S.V.S za posredovane podatke.

Polona Makek

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

Leto 2004 smo zaključile z volitvami (odbor je bil že objavljen) in pričele poslovno leto s prvo sejo 9. decembra bolj družabnega značaja. Mnogo drobnih stvari smo uredile v tem ozračju — pred prazniki in novim letom, kot v starih časih...

Med nas je prišel Miga Gaser in nas popeljal v rodno Slovenijo, katero je zapustil šestletni fantek, se skoraj po 60-tih letih prvič vrnil in „preveril“ kje, kaj in kako je njegov spomin lebdel med vsem tem časom. Približal nam je svojevrsten potopis dežele, ki ni izzvenel kot navjevanje podatkov čustveno ne prizadetega turista. Prijetno smo se vživele in vsekakor občudovali njegov izreden spomin. G. Miha, Bog Ionaj!

Nadaljevale smo z božično čajanko — sadni čaj iz Slovenije je poskrbela naša gospodinja, ga. Pavla Škraba, za pecivo in domačo potičko pa gospe, večje kuharskih umetnosti. Priložnostna gosta, tudi iz Slovenije, sta iz vrečke srečolova potegnili osem nagrajenih pevilk. To so po vrstnem redu: 336: olje A. Dolinar Hrovat; 221: vezen namizni prt; 117: tihožitje M. Drobnič Rebozov; 320: kvačkan prt; 003: nogavice za narodno nošo; 235: stojalo za revije; 205: brizgačke z vezenimi okraski in damsko originalno tudi ročno delo. Čestitamo nagrajencem in tudi vsem darovalcem, saj je iz nagrad razvidna velika zavzetost, pridnost in še marsikaj! Posebna hvala pa še kupcem srečk, da je akcija s srečolovom lepo uspela. Toplo se priporočamo za vso pomoč v letu 2005!

Zveza slovenskih mater in žena

PRISTAVA

Podpreti, ne podreti

Kadar se gre stvari, ki so nam res pri srcu, takrat nam tiskarski škrat najraje kakšno zagode. Tako se je zgodilo v zadnji številki našega lista (št. 2 leto 2005), ko smo opisovali usodo dragega ombuja na Pristavi. V predzadnjem stavku je zapisano „podreti ga bo tre-

ba,” ko se mora pravilno glasiti, „**podpreti** ga bo treba”, kar je bistveno različno.

Se opravičujemo avtorju ideje, avtorici članka, vsem Pristavčanom in tudi bralcem. Vsi naj bodo brez skrbi, ombu bo še dolgo stal, le „podpreti“ ga bo treba!

Slovenija na čelu organizacije 55 držav

V dunajski palači Hofburg je slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel prvič nastopil pred Stalnim svetom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) kot predsedujoči in predstavil prioritete slovenskega predsedovanja. To bodo oživitve, reforma in uravnoveženost organizacije. „Slovenija je prevzela krmilo ladje na razburkanem morju. Nimamo iluzij, da bi lahko umirili morje, vendar upamo, da nam bo uspelo voditi OVSE skozi težavne vode in prispevati k procesu, ki je tako pomemben za vse nas - k izgradnji varnosti skozi sodelovanje v Evropi,” je v nagovoru veleposlanikom 55 držav povedal minister Rupel.

V OVSE v zadnjem času namreč nastajajo nekatere razlike med vzhodnim in zahodnim delom članstva, ena največjih nalog in izzivov slovenskega predsedovanja pa bo prav iskanje soglasja za reformo organizacije. Slednjo zahteva predvsem Rusija, ki je bila s prioriteta predsedovanja zadovoljna.

Dimitrij Rupel (desno) na prvem zasedanju Stalnega sveta OVSE pod slovenskim predsedovanjem. Ob njem Janez Lenarčič.

NOVICE IZ SLOVENIJE

NOV ZAKON, A NE VEČJE VARNOSTI

Novi zakon o varnosti cestnega prometa, ki se je začel uporabljati z novim letom, prinaša predvsem višje denarne kazni za cestno-prometne prekrške. Prehitre voznike bo lahko za prekoračitev hitrosti v naselju za več kot 50 kilometrov na uro odslej ob globi v višini najmanj 120.000 tolarjev doletelo tudi prenehanje voznškega dovoljenja. Z zakonom, ki je nadomestil tistega iz leta 1998, naj bi predvsem izboljšali prometno varnost na slovenskih cestah. Poleg višjih sankcij za prekrške zakon med drugim prinaša tudi nove rešitve za kategorijo t.i. voznikov začetnikov, ki sodijo med najpogostejše povzročitelje prometnih nesreč. Mladi se bodo namreč lahko začeli usposabljanje v avto polji že s 16. leti in pol.

NOVE AVTOCESTE

Osnutek letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2005 je po zagotovitvi Družbe za avtoceste v RS (Dars) pripravljen. Lani so za promet odprli približno 70 kilometrov avtocest, priključkov in drugih cest. V letnem planu je načrtovana gradnja skupno 107,4 km avtocest, od tega jih bodo za promet odprli predvidoma 17,7 km - ob pogoju, da bodo tehnični in vremenski pogoji omogočili tudi dokončanje odseka Hrastje-Lemnica. Z odprtjem odseka Trojane-Blagovica bo predvidoma pred turistično sezono v celoti dokončana avtocestna smer Maribor-Koper. Sicer pa bodo letos, poleg 8,2-kilometerskega odseka prek Trojan in 7,8-kilometerskega odseka Hrastje-Lemnica, odprli le 1,7-kilometrski odsek Srmin-Škofije. Gradnja se bo nadaljevala na 34,7 km avtocest, začetek gradnje pa je predviden na 55 km avtocest.

DOBRA ČETRINA V „ČRNEM“

Vlada bo z reformo davčne zakonodaje, ki se je začela uporabljati s 1. januarjem, skušala znižati preveliko obdavčitev dela. Lotila se bo tudi sive ekonomije in povečala številno davčnih zavezancev v Sloveniji. Po podatkih OECD je v Sloveniji okoli 25 do 27 odstotkov sive ekonomije. "To pa zbuja skrb," je v pogovoru za Gospodarski vestnik povedal finančni minister Andrej Bajuk.

PO SVETU

PAPEŽEVE ZDRAVSTVENE TEŽAVE

Zaradi težav z dihanjem so papeža Janeza Pavla II. prepeljali v bolnišnico. Po nekaj dnevih se je zdravje izboljšalo, papež pa tudi redno je, je sporočil tiskovni predstavnik Vatikana Joaquín Navarro-Valls. V nedeljo papež ni vodil mase, ampak je vernike iz bolnišnice le blagoslovil. Njegove misli je prebral argentinski škof Sardi. Papežu so prinesli pismo molitev za njegovo zdravje, ki ga je podpisalo približno 80 škofov različnih smeri krščanstva. Telegram z najbližjimi željami pa je svetemu očetu poslal tudi patriarh ruske pravoslavne cerkve Aleksej II.

KONČNO NASTOPI

Skoraj mesec dni po ponovljenem drugem krogu ukrajinskih predsedniških volitev je zmagovalac, opozicijski voditelj Viktor Juščenko, v parlamentu v Kijevu prisegel kot novi predsednik Ukrajine. S tem se je končala dolgoletna vladavina dosedanjšega predsednika Leonida Kučme, po pričakovanju političnih analitikov pa naj bi dogodek pomenil tudi konec večmesečne volilne zmešnjave v državi, ki je Ukrajino pahnila v najhujšo politično krizo po osamosvojitvi leta 1991.

ŠTETJE GLASOV V IRAKU

Iračani so se udeležili prvih volitev po padcu režima Sadama Huseina, na katerih je slabih 15 milijonov upravičencev izbiralo

poslance v 275-člansko prehodno narodno skupščino, katere naloga bo pripraviti trajno ustavo. Ob strogih varnostnih ukrepih so volili tudi regionalne svete v 18 provincah, v treh kurdskih provincah na severu države pa regionalni parlament. Te prve svobodne volitve v Iraku po več kot pol stoletja, ki se jih je udeležilo okoli 60 odstotkov upravičencev, so potekale v znamenju nasilja, ki je le v nekaj urah po odprtju volilne zahtevalo 44 smrtnih žrtev.

Od Irčanov, ki živijo v tujini, pa je svoj glas oddalo 93 odstotkov od vseh, ki so se registrirali za volitve.

Iraška volilna komisija je sporočila, da Združena iraška zveza (UIA), ki ima podporo vplivnega velikega ajatole Alija al Sistanija, močno vodi v desetih irskih provincah. Po podatkih komisije s 35 odstotkov volilne je UIA od treh milijonov glasov, kolikor so jih prejeli, prejela 2,2 milijona glasov predvsem v provincah v osrednjem in južnem delu Iraka. Na drugem mestu je lista kandidatov začasnega irskega premiera Ijadata Alavija, ki je zbrala 579.000 glasov.

Iračani, ki so volili v tujini, so prav tako največ glasov podelili Združeni iraški zvezi (UIA). Od skupaj 263.685 oddanih glasov v tujini je UIA dobila 36,15 odstotka glasov. Na drugem mestu je kurdska koalicija (UPK) z 29,6 odstotka glasov, na tretjem mestu pa lista premiera Alavija z 9,15 odstotka glasov.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Prihod novih Slovencev. V nedeljo, 16. januarja 1955 ob sedmih zjutraj se je z ladjo ANNA C pripeljalo lepo število rojakov iz domovine, ki so se po dolgih letih zopet srečali s svojimi očeti, z otroki in z brati ter sestrami. Prispeli so naslednji rojaki:

Družina g. Pavla Božnarja iz Menože in sicer: Josipina, roj. Rihar s hčerkami Emilijo, Gabrijelo, Josipino, Magdaleno in Pavlino. Prišli so iz Pristave pri Polhovem Gradcu in odpotujejo v Mendoza, kjer jim je g. Pavel Božnar s hčerko Marijo že pripravil prijeten in udoben domek. **G. Jože Koronc** in njegova gospa Fanika iz Villa Adelina sta sprejela v svoj pravkar zgrajeni dom svoje starše gg. Jožeta Koronca in njegovo ženo Jožefo. Prišla sta iz Bočkovega na Blokah. - **G. Jože Cestnik** iz Ramos Majia je dobil svojo sestro gdč. Ljudmilo Cestnik, ki je prišla iz Šentlovenca pri Šentpavlu pri Preboldu. Naselila se je pri bratu, ki si je v Ramos Mejia poleg Don Bosca postavil ličen domek. - V Argentino je dopotovala tudi gdč. Almira Šurla.

Mi se z vsemi veselimo srečnega svidenja, vsem novodolnim rojakom izrekamo prisrčno dobrodoščilo in jim v novi domovini želimo vso srečo!

Premestitev. G. Jože Škerbec, dosednji kaplan v Dolores v prov. Buenos Aires je prestavljen za kaplana v mesto Remedios de Escalada v isti provinci.

Svobodna Slovenija, št. 3. 20. januarja 1955

IZLET DEKLET V RODRIGUEZ 16. I. 1955

Nedeljsko jutro. Živahno vrvenje deklet pred ramonko cerkvi. Pisane obleke se mešajo med veselo in prijetno pričakovanje lepega dne. Na izlet gredo slovenska dekleta.

Velik omnibus že čaka. Kmalu nato med veselim deklinski prepovedanjem omnibus z enakomerno vztrajnostjo zmanjšuje razdaljo do prelepe "Granja Dolores."

Ko pridejo na cilj, nasmejanih obrazov poskačejo z omnibus. Prijazni oskrbniki nam brž pokažejo kopalni bazen. Dan je tako lep, da si lepega ne bi mogle želeli. Ne mine četrt ure, ko prve že poskačejo v čisto vodo. Kmalu je bazen poln kopalk. Druge posedajo pod lepimi macesni, bori in cvetočimi oleandri.

Predsednica — naša Mara — in Pavla nam pa ves dan strežeta z okusnimi breskvami in hladilno pijačo. Seveda se tudi torbe počasi praznijo...

Svobodna Slovenija, št. 4. 27. januarja 1955

BARILOCHE

Ekspedicija v pogorje Paine. Spomladanski izvidniški pohod, ki sta ga opravila barilocha andinista Meiling in Vallmitjana je prinesel več jasnosti o zahodni strani gore. Izgleda, da se tam nudijo možnosti za dostop na zgornja snežišča. Zdaj je na delu v pogorju Paine skupina čilskih plezalcev, ki so pred dvema letoma izvedli težaven vzpon na Cerro Castillo v srednjem Čilu.

Za zavetnico "Pod Skalco" je daroval škof dr. Gregorij Rožman 625 pesov, SPD se velikemu prijatelju planin iskreno zahvaljuje.

Barilocha športne igre. V letošnji sezoni se vrtnjo v našem južnem letovišču prve športne igre v najrazličnejših disciplinah. Sodeluje pri tekmah Club Andino Bariloche, ki ga v raznih panogah zastopajo tudi slovenski tekmovalci. Tako je odnesla vsa prva mesta v metih ga. Lučka Jermanova, medtem ko Bertancelj uspešno brani barve kluba v namiznem tenisu in Kukovica v teku.

Svobodna Slovenija, št. 5. 3. februarja 1955

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se iskreno zahvaljuje za dar v dobrodelni sklad ge. Silvi Kovačič, ki je poklonila 300 pesov v spomin možu. **Iskren Bog povni!**

ESLOVENIA, MI TIERRA

La traición

En Vetrinje los soldados y los civiles estaban desprotegidos, hacían lo que podían.

Los ingleses empezaron a debatir acerca de qué hacer con los soldados. Ellos representaban un gran problema. Se encontraban en una zona peligrosa, ya que los partisanos empezaban a ocupar Carintia. Era moneda corriente en la política del gobierno norteamericano y del británico el hecho de trasladar a los refugiados lo antes posible a un lugar más seguro, al norte de Italia.

Según muestran las últimas investigaciones, el ejército inglés de Carintia tenía una inclinación marcadamente izquierdista. Macmillan, que más tarde fue primer ministro, logró convencer a los altos mandos de Carintia que aceptaran la propuesta de Tito. A cambio de la retirada de los partisanos de la zona de Carintia los ingleses prometieron enviar a Yugoslavia a todos los domobranci. A Stalin le enviarían a todos los cosacos (los que en su gran mayoría ni siquiera eran soviéticos). En cuanto al ejército croata y a los civiles, alrededor de 200.000, los ingleses dejaron que los tomaran los partisanos.

Empezaron a ponerse en marcha los transportes que llevaban a soldados y a algunos civiles. En Podrožica cerraron los vagones y los entregaron a los partisanos, que los condujeron hasta Jesenice.

En Vetrinje la gente hacía oídos sordos a la versión que decía que los ingleses entregaba a la gente a los partisanos. Dieron crédito a la noticia recién cuando la oyeron de boca del dr. Janez Janež, que logró huir del transporte que lo llevaba a la muerte. Aún así muchos de los domobranci decidieron seguir el camino, diciendo que se iban a reunir con sus compañeros. Antes del último transporte el teniente coronel Emil Cof les ordenó a los soldados que se vistieran de civil y se escondieran.

Alrededor de 11.000 soldados y 1.000 civiles fueron llevados a la muerte. En Celovec los ingleses les prometieron a los eslovenos que no iban a enviar a nadie más a Yugoslavia contra su voluntad.

El dr. Krek, que se encontraba en Roma, le escribió al comando inglés en Caserta acerca de la entrega.

SLOVENC V ŠPORT

ZLATA LISICA V MARIBORU

Na veliko veselje domačih ljubiteljev belega športa je Tina Maze zmagala na veleslalomu za 41. Zlato lisico za svetovni pokal alpskih smučark na mariborskem Pohorju in dosegla četrto zmago v karieri. Mazejeva, ki je tekmo začela s startno številko ena, je vodila že po prvi vožnji in je tudi z najboljšim časom drugega nastopa za 22 stotink prehitela Italijanko Karen Putzer. Tretja je bila Nemka Martina Ertl.

Švedinja Anja Paerson pa je zmagala na slalomu. Dosegla je 24. zmago v karieri in drugo v sezoni ter sedmo na Zlati lisici. Za Paersonovo, lansko skupno zmagovalko svetovnega pokala, je bila na drugem mestu trikratna olimpijska zmagovalka Hrvatica Janica Kostelič, tretja pa je bila vodilna v pokalu v tej sezoni Finka Tanja Poutiainen. Tina Maze, ki je zmagala na sobotnem veleslalomu, je bila 19. in je dosegla najboljšo slalomsko uvrstitev v karieri, preostale slovenske tekmovalke pa se niso uvrstile v finale.

V sredo slaloma in veleslaloma je bila na 41. Zlati lisici najboljša Paersonova, kar ji je uspelo tretjič zapored, druga je bila Poutiainenova, tretja pa Tina Maze.

ZNOVA JOLANDA

Svetovna dvoranska rekorderka Jolanda Čeplak tudi v novem letu pobira lovorike. Na atletskem dvoranskem mitingu v nemškem Erfurtu je zmagala v teku na 800 m, Škofjeločanka Brigita Langerholc pa je bila na tej razdalji najhitrejša v drugi skupini (2:03,52) in je izpolnila tudi normo za nastop na dvoranskem evropskem prvenstvu (EP) v Madridu (od 4. do 6. marca), ki jo ima že tudi Čeplakova.

ROKOMETAŠEM 12. MESTO

Po obetajočem začetku (zmagali so prve tri igre) je slovenska moška rokometna reprezentanca na svetovnem prvenstvu v Tuniziji osvojila končno 12. mesto, potem ko je v tekmi za 11. mesto izgubila s Švedsko z 29:32.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar
Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Milena Ahčin, Kristina Jereb Qualizza, Veronika Godec, Jože Rožanec, Polona Makek, Marija Zupanc Urbančič, Irena Fajdiga.
Mediji: STA, Radio Ognjiče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po poti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko potjo. Z navadno potjo 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Añic, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

Pismo bralcev

Haedo, 30. januarja 2005

Sportovani g. urednik!
Ni mogoče tajiti, da niso zanimiva izvajanja Francija Markeža z naslovom „Pisanje 'empanada'“, ki ga je Vaprednik objavil 13. t.m. Sicer sem prepričan, da se z izrazom „empanada“ za obdelavano knjigo nehote dela krivica nam vsakovrstnim in odličnim „nadevankam“. Toda ne bolj se čudim, da je Vaprednik napravil več kot pol strani za objavo komentarja o nekem skrupalu, ki ni vredno niti omembe! Kdaj se bomo naučili, da rajni nekatere zadeve, izreke, dogodke ali osebe kratko malo ignoriramo - tako kot so to delali z nami v domovini (in ne tako delajo!).

Žal se „na nasi strani“ pogosto rajni ukvarjamo z zavračanjem zmotnih, če ne popolnoma nesmiselnih

trditev včasih popolnoma nepoznanih avtorjev in njihovih neznatnih del.

Medtem pa iz kakršnegakoli vzroka pogosto pozabljamo na dogodke med nami, ki bi zaslužili, da jih omenjamo. Ker se sam čutim osebno prizadetega, omenjam samo dejstvo, da poldrugo leto po izidu knjige o mojem bratu Pavletu noben slovenski list v Argentini ni niti omenil dela, kaj te objavil kak komentar ali kritiko. Medtem pa je Ameriška Domovina objavila vsaj 3 komentarje o knjigi! Moram sicer priznati, da je SKA pripravila kulturni večer za predstavo knjige, a ker je zbolel glavni predavatelj, se je večer nekako izjalovil, zaradi česar morda tudi nisem zasledil tozadevnega poročila v Vapredniku.

Ali smo res postali že tako nepisni, da nismo več sposobni napisati majhnega komentarja o eni redkih slovenskih knjig, ki so zadnja leta izle v Argentini? Ali se bojimo izraziti svojo sodbo, čeprav bi bila ta morda negativna? Ali pa v tem primeru morda hočemo biti „indiferentni“ in ignoriramo določene knjige, ki so sicer „nare“, a ne strogo „pravoverne“ - tako kot se je to dogajalo dolga desetletja v naši skupnosti? Vljudno pozdravljam,

Jože Rant

VODORAVNO

1. Azijski narod, ki je napadal Evropo; 5. glavni junak Levstikove povesti; 9. vidni organ; 10. veznik; 12. veznik; 13. tlak; 16. prva svetloba; 18. pernata žival; 20. kazalni zaimetek; 21. majhen žareči delček; 24. peta stopnja glasbene lestvice; 25. razdeli; 27. slonov zob; 29. trenutek; 30. del obraza; 32. otok v severnem Jadranu, nekdanji koncentracijsko taborišče; 34. poiskano; 37. luža; 38. nekdanji politik v Egiptu.

NAVPIČNO

1. Masten; 2. učenje; 3. nasilno odzemanje (množina); 4. hoditi; 5. se pretaka po naših žilah; 6. vojaška pogodba; 7. kemični znak za aluminij; 8. nobeden; 11. zagovornik npravnosti; 14. majhen rt; 15. Martinek, deseti brat v Jurčičevem romanu; 17. vprežene živali; 19. kovinasta bodica; 22. svetlo-modra; 23. potresen z majhnimi kapljicami; 26. membrana; 28. grški bog ljubezni; 29. hrib nad Ormožem; 31. predlog; 33. iglavec, pogost na Krasu; 35. Anton Korotec; 36. predlog.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
8. februarja 2005

1 EVRO 239,75 SIT
1 U\$S dolar 186,49 SIT

TRADICIONALNA TOMBOLA

V nedeljo 6. marca 2005

Vse rojake vabimo na predavanje

prof. Lojzeta Peterleta

„Slovenija danes, Evropa danes“

ki bo v petek, 11. februarja ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Regijski odbor N.Si. Argentina - Južna Amerika

Dan slovenskega vojaškega letalstva

Z postrojem zračnih plovil in opreme so pripadniki slovenskih letalskih sil na vojaškem letališču v Cerkljah ob Krki zaznamovali dan vojaškega letalstva Slovenske vojske. Slovenske letalske sile praznujejo svoj dan 12. januarja, v počastitev prvega bojnega poleta slovenskih letalskih sil, ki so ob koncu prve svetovne vojne nastale pod okriljem generala Rudolfa Maistra. V ljubljanski in mariborski letalski stotniji, ki sta bili ustanovljeni ob koncu leta 1918, so leteli slovenski piloti iz avstro-ogrškega vojaškega letalstva, 12. januarja 1919 pa sta pilota ljubljanske letalske stotnije Vilko Peternelj in Franc Zupančič v dvosedeznem letalu prvič poletela na izvidniški polet nad koronko fronto in tam mitraljirala avstrijske enote.

„Gre za pomembno obletnico, ki kaže na dolgo tradicijo Slovenske vojske in njenega

vojaškega letalstva, ki sega v prelomne čase po koncu prve svetovne vojne,“ je ob priložnosti slovesnosti povedal poveljnik poveljstva sil Slovenske vojske Renato Petrič.

Kljub majhnosti slovenskega ozemlja je bila odločitev za lastno vojaško letalstvo, ki je del slovenskih oboroženih sil od junija 1992, ko je bila ustanovljena 15. brigada vojaškega letalstva, pravilna, poudarja Petrič, saj slovenske zračne sile izvajajo naloge za potrebe Slovenske vojske in naloge s področja varnosti in reševanja.

Petnajsta brigada vojaškega letalstva se je novembra lani preoblikovala v 15. helikopterski bataljon, letalsko polno in letalsko bazo. V letalski toli - sedež je v letalski bazi v Cerkljah ob Krki - izvajajo osnovno in nadaljevalno šolanje prihodnjih vojaških pilotov, urijo vojaške pilote in opravljajo različne naloge za druge rodove vojske.

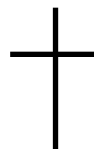
Prejemne nagrade

V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je bila na predvečer 156. obletnice smrti pesnika Franceta Prešerna, podelitev Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada ter proslava slovenskega kulturnega praznika.

Prešernovo nagrado prejmeta flavtistka Irena Grafenauer za vrhunsko poustvarjalnost na področju glasbene umetnosti ter slikar in grafik Bogdan Borčič za življenjski opus.

Minister za kulturo Vasko Simoniti je pred tem v dvorani Lili Novy v Cankarjevem domu čestital dobitnikom Prešernove nagrade in nagrad Prešernovega sklada. Nagrajence so pozdravili med drugimi predsednik države Janez Drnovšek, predsednik vlade Janez Janša in predsednik državnega zbora France Cukjati.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10	11		12	
		13	14		15		
16	17				18		19
20			21	22	23		24
	25	26			27		28
29			30	31		32	33
		34	35		36		
37					38		

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je 3. februarja zapustila naša draga mama, teta in stara mama, gospa

Ana Demtar roj. Tavčar

K zadnjemu počitku smo jo položili na pokopališču v Pontevedri. Zahvaljujemo se g. Franciju Cukjatiju za poslednje zakramente in Radu Kokalju z družino za pomoč.

Priporočamo jo v molitev in drag spomin.

Žaljuči:

sinova **Franci** in **Janko** ter hčerka **Anica** z družinami, nečaki in vnuki, **Ignacija** in **Karel Stanič**, ter ostalo sorodstvo.

Argentina, Kanada, Slovenija

Literarna nagrada Mladike

Komisija literarnega natečaja tržarke revija Mladika je prvo nagrado med proznimi deli, prispelimi na natečaj, dodelila noveli V imenu očeta, ki posega v preteklost in razodeva zrelo pisanje, polno človeške prizadetosti. Avtorica je Mariborčanka iz Trsta Darka Zvonar Predan. Prvo nagrado v kategoriji poezije pa prejme cikel pesmi Grenka zrna avtorice Marte Pavlovič iz Ljubljane.

Druga najboljša med proznimi deli je novela Hoja Tarcisie Galbiati iz Ljubljane, „trpka življenjska zgodba o ljubezni in umiranju, napisana v poetičnem jeziku, ki blaži tragiko“. Tretjo nagrado pa dobi novela Potovanje ambasadorjevih sanj Milana Jazbeca iz Ljubljane. Gre za spretno pisanje, začinjeno z ironijo.

Drugo nagrado za poezijo prejme cikel pesmi, katerih avtor je Rok Komel iz Celja v njem „ponuja bogastvo besede in metafor ter raje razbrazdano pokrajino danasnega časa“. Tretjo nagrado prejme cikel pesmi Anice Kolar Horvat iz Zgornje Radgone. Njene pesmi zaznamuje religiozna in življenjska refleksija.

Komisija priporoča za objavo tri novele Teta Alenke Bezlaj, Lazovske gospodične Marjana Marinka, V vrtincu Veronike Simoniti, Po skrivnih stezicah otroštva Anice Zidar, Plesala je tri letne čase Ljubice Dolinšek, Ni naključje, da izbiram temno čokolado Ksenije Bratina, Začetek Davida Bandellija ter novelo Vrba za našo vasjo Rezke Povše.

OSEBNE NOVICE

Rojstvo.

V petek, 14. januarja je zagledala luč sveta **Valerija Ana Trontelj**, hči Matjaža in Marjance roj. Slak. **Srečni družini poročamo v Šmarje-Sap naše čestitke!**

Krsti

V cerkvi Nuestra Señora de la Unidad v Olivosu je bil krščen 12. decembra 2004 **Kristjan Gabrijel Hafner**, sin Jurija in Monike Klobovs. Botra sta bila Bernarda Dominguez in Lukas Klobovs.

V cerkvi San Jose Obrero v Colonia Wanda, Misiones, sta bila kršena 18. decembra **Janez Manuel** in **Aleksander Nikolaj Grobelj**, sinova Andreja in Silvije Reolon. Botrovala sta Monika in Marko Klarreich ter Irena Erjavec in Claudio Reolon.

V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bila kršena 19. decembra **Julieta Romina Berčič**. Očca je Walter Fernando Berčič, mamica pa Patricia La Rosa. Krstil je Jože Bokalič cm.

V cerkvi Maria Madre de la Iglesia v Villa Ballester je bil krščen 8. januarja **Jan Kogovšek**, sin Andreja in Ileana Spittle. Botra sta bila Barbara Hartman in Diego Kacđ.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

OBVESTILA

NEDELJA, 6. marca:
Tradicionalna tombola na Pristavi.
NEDELJA, 13. marca:
Začetna prireditev slovenskih toli.